

Dokument s plenarne sjednice

B8-0322/2018 }
B8-0326/2018 }
B8-0328/2018 }
B8-0330/2018 }
B8-0332/2018 } RC1

4.7.2018

ZAJEDNIČKI PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 135. stavkom 5. i člankom 123. stavkom 4.
Poslovnika,

koji zamjenjuje sljedeće prijedloge rezolucija:

B8-0322/2018 (PPE)
B8-0326/2018 (ECR)
B8-0328/2018 (Verts/ALE)
B8-0330/2018 (ALDE)
B8-0332/2018 (GUE/NGL)

o političkoj krizi u Moldovi nakon poništavanja rezultata izbora za
gradonačelnika Kišinjeva
(2018/2783(RSP))

Cristian Dan Preda, Tomáš Zdechovský, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Elmar Brok, Jaromír Štětina, Željana Zovko, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Ivan Štefanec, Luděk Niedermayer, Pavel Svoboda, Anna Záborská, Patricija Šulin, Lorenzo Cesa, Elisabetta Gardini, Tunne Kelam, Brian Hayes, Milan Zver, Bogdan Brunon Wenta, Csaba Sógor, Michaela Šojdrová, Siegfried Mureșan, David McAllister, Mairead McGuinness, Adam Szejnfeld, Romana Tomc, Eduard Kukan, Giovanni La Via, Lefteris Christoforou, Deirdre Clune, Seán Kelly, Dubravka Šuica, Sandra Kalniete, Ivana Maletić, Ivo Belet, Joachim Zeller, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Michał Boni, Stanislav Polčák, Jiří

RC\1158287HR.docx

PE621.750v01-00 }
PE621.754v01-00 }
PE621.756v01-00 }
PE621.758v01-00 }
PE621.760v01-00 } RC1

Pospíšil, Krzysztof Hetman, László Tőkés, Inese Vaidere

u ime Kluba zastupnika PPE-a

Charles Tannock, Karol Karski, Anna Elżbieta Fotyga, Notis Marias,

Monica Macovei, Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská

u ime Kluba zastupnika ECR-a

Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, María Teresa Giménez

Barbat, Charles Goerens, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk,

Patricia Lalonde, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier Nart,

Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Frédérique Ries,

Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Pavel Telička,

Ramon Tremosa i Balcells, Viktor Uspaskich, Ivo Vajgl,

Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Renate Weber,

Cecilia Wikström

u ime Kluba zastupnika ALDE-a

Helmut Scholz, Merja Kyllönen, Dimitrios Papadimoulis,

Stelios Kouloglou, Kostadinka Kuneva

u ime Kluba zastupnika GUE/NGL-a

Rebecca Harms, Heidi Hautala, Jordi Solé, Margrete Auken

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Rezolucija Europskog parlamenta o političkoj krizi u Moldovi nakon poništavanja rezultata izbora za gradonačelnika Kišinjeva (2018/2783(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Moldovi, a posebno Rezoluciju od 21. siječnja 2016. o sporazumima o pridruživanju/područjima produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine s Gruzijom, Moldovom i Ukrajinom¹,
 - uzimajući u obzir izvješće o provedbi pridruživanja u Republici Moldovi od 3. travnja 2018.,
 - uzimajući u obzir svoju Zakonodavnu rezoluciju od 4. srpnja 2017. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o pružanju makrofinancijske pomoći Republici Moldovi²,
 - uzimajući u obzir Zajedničku izjavu Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o utvrđivanju političkih preduvjeta za dodjelu makrofinancijske pomoći Republici Moldovi priloženu Zakonodavnoj rezoluciji od 4. srpnja 2017.,
 - uzimajući u obzir glasovanje Parlamenta Republike Moldove od 20. srpnja 2017. kojim se usvajaju promjene izbornog sustava,
 - uzimajući u obzir preporuke OEES-a/ODIHR-a i Venecijanske komisije od 19. srpnja 2017.,
 - uzimajući u obzir izjave predsjednika Odbora Europskog parlamenta za vanjske poslove od 21. lipnja 2018., izvijestitelja Odbora za Moldovu i supredsjednika Parlamentarne skupštine Euronest, kao i izjave Europske službe za vanjsko djelovanje od 20. lipnja 2018. i 27. lipnja 2018. o potvrđivanju rezultata izbora za gradonačelnika Kišinjeva,
 - uzimajući u obzir članak 2. Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Republike Moldove u kojem stoji da „poštovanje demokratskih načela, ljudskih prava i temeljnih sloboda ... čini osnovu unutarnjih i vanjskih politika stranaka i predstavlja ključan element ovog Sporazuma”,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je Andrei Nastase 20. svibnja i 3. lipnja pobijedio na prijevremenim izborima za gradonačelnika Kišinjeva dobivši 52,57 % glasova i time porazio Iona Cebana koji je dobio 47,43 % glasova;
- B. budući da su međunarodni promatrači izbora za gradonačelnika Kišinjeva priznali rezultate izbora i njihovu natjecateljsku prirodu;
- C. budući da je 19. lipnja 2018. sud u Kišinjevu poništio rezultate izbora za gradonačelnika

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0018.

² Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0283.

na temelju toga da su se oba kandidata na dan izbora obraćala glasačima na društvenim mrežama, nakon službenog završetka kampanje; budući da ni jedan od kandidata u izbornom postupku nije zatražio poništenje izbora;

- D. budući da je 21. lipnja prizivni sud u Kišinjevu potvrdio odluku suda nižeg stupnja i zaključio da je komunikacija s glasačima na društvenim mrežama imala nezakonit učinak na ishod izbora;
- E. budući da je 25. lipnja Vrhovni sud Moldove potvrdio odluku nižih sudova o poništenju rezultata za izbora za gradonačelnika Kišinjeva;
- F. budući da je 29. lipnja Središnje izborno povjerenstvo Moldove potvrdilo odluku Vrhovnog suda o poništenju rezultata izbora za gradonačelnika u Kišinjevu;
- G. budući da je poziv na izlazak na izbore, koji su sudovi ocijenili pritiskom i neprimjerenim utjecajem na glasače, bio uobičajena praksa na dosadašnjim izborima u Moldovi i nikada nije doveo do njihova poništavanja;
- H. budući da bi ovaj razvoj događaja mogao dovesti u pitanje predanost zemlje europskim vrijednostima i načelima te dodatno podriva već nisko povjerenje građana Moldove u državne institucije; budući da su moldovske političke stranke izjavile da se ovime postavlja opasan presedan za buduće izbore i da tisuće ljudi prosvjeduje protiv odluka sudova u Kišinjevu;
- I. budući da je međunarodna zajednica, uključujući Europsku uniju i Ministarstvo vanjskih poslova SAD-a, kritizirala odluku, istaknuvši da se volja glasača mora poštovati;
- J. budući da su EU i Moldova preuzele zajedničku obvezu da će podići svoje političko povezivanje i ekonomsku integraciju na višu razinu, za što je preduvjet da Moldova donese i provede strukturne i ostale bitne reforme u skladu sa Sporazumom o pridruživanju / detaljnom i sveobuhvatnom području slobodne trgovine, i preuzme obvezu da će štititi europske vrijednosti, uključujući poštovanje ljudskih vrijednosti i sloboda, demokracije, jednakosti i vladavine prava;
- K. budući da je poništavanje rezultata izbora uznemirujuće i znakovito za daljnje snižavanje standarda u primjeni demokratskih standarda u Moldovi, posebice ako se ima na umu da je neovisno i transparentno sudstvo ključan stup demokracije i vladavine prava; budući da to poništavanje rezultata pokazuje sve veću sklonost autoritarnom i samovoljnom vladanju, kao i značajan gubitak povjerenja naroda u svoja tijela vlasti i institucije;
- L. budući da je Parlament Republike Moldove, unatoč negativnim preporukama OEES-a/ODIHR-a i Venecijanske komisije, u srpnju 2017. usvojio kontroverznu izmjenu izbornog zakona koja je izazvala zabrinutost zbog opasnosti od neprimjerenog utjecaja na kandidate, izbornih okruga sa samo jednim kandidatom, previsokih pragova za ulazak u parlament u razmjernom dijelu i opasnost od neadekvatnog zastupanja manjina i žena; budući da je Venecijanska komisija usto istaknula da postojeća polarizacija oko ove zakonodavne inicijative nije znak konstruktivnoga savjetovanja i širokoga konsenzusa među glavnim dionicima;

- M. budući da su, prema posebnom izvjestitelju UN-a za stanje boraca za ljudska prava, u Moldovi borci za ljudska prava i novinari žrtve kampanja stigmatiziranja te se suočavaju s politički motiviranim kaznenim prijavama ili im se prijeti kada god brane osobe s različitim mišljenjima, dok je pristup novinara informacijama ograničen;
- N. budući da je u listopadu 2017. zbog nedovoljnog napretka Moldove u reformiranju sudstva i neuspjeha zemlje da ispuní uvjete EU-a Unija donijela odluku da uskrati isplatu 28 milijuna EUR u okviru programa EU-a za reformu pravosuđa;
1. izražava svoju duboku zabrinutost zbog odluke Vrhovnog suda da poništi rezultate izbora za gradonačelnika u Kišinjevu koja je donesena na sumnjivoj osnovi i na netransparentan način, što je značajno umanjilo integritet izbornog postupka;
 2. podsjeća da su vjerodostojni, transparentni, poštenu i uključivi izbori temelj svakog demokratskog sustava, jamac nepristranosti i neovisnosti sudstva od svih vrsta političkog utjecaja te temelj povjerenja u politički sustav zemlje i da je političko miješanje u sudstvo te provedbu izbora suprotno europskim standardima koje je Moldova pristala poštovati, prije svega u okviru Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Moldove;
 3. izražava snažnu solidarnost s tisućama ljudi koji prosvjeduju na ulicama Kišinjeva te se pridružuje njihovim zahtjevima i traži od moldovskih vlasti da poduzmu prikladne mjere kako bi osigurale da se poštuju rezultati izbora za gradonačelnika Kišinjeva koje su priznali nacionalni i međunarodni promatrači i koji odražavaju volju birača; poziva vlasti da zajamče pravo na mirno prosvjedovanje;
 4. poziva moldovske vlasti da zajamče funkcioniranje demokratskih mehanizama, ustraje u tome da i izvršna i sudska vlast poštuju načelo diobe vlasti, potpuno podržavaju demokratska načela i pridržavaju se načela vladavine prava;
 5. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog daljnjeg srozavanja demokratskih standarda u Moldovi; prepoznaje da je odluka sudova, kojima se već u nekoliko navrata na teret stavilo da su pod političkim utjecajem i da se njima upravlja iz političke sfere, primjer talačkog položaja država i otkriva vrlo duboku krizu u institucijama Moldove; žali što, unatoč brojnim pozivima međunarodne zajednice, tijela vlasti nastavljaju podrivati povjerenje naroda u poštenje i nepristranost državnih institucija;
 6. smatra da nakon odluke o poništenju izbora za gradonačelnika Kišinjeva politički uvjeti za isplatu makrofinancijske pomoći nisu ispunjeni te podsjeća na da je „preduvjet za odobravanje makrofinancijske pomoći da zemlja korisnica poštuje djelotvorne demokratske mehanizme, uključujući višestranački parlamentarni sustav i vladavinu prava te da jamči poštovanje ljudskih prava”;
 7. poziva Komisiju da obustavi sve predviđene isplate makrofinancijske pomoći Moldovi; vjeruje da bi se sve odluke o budućim isplatama trebale donijeti tek nakon planiranih parlamentarnih izbora i pod uvjetom da se ti izbori provedu u skladu s međunarodno priznatim standardima, da ih ocijene specijalizirana međunarodna tijela i da se ispune uvjeti za isplatu makrofinancijske pomoći;
 8. zahtijeva da Komisija obustavi proračunsku potporu Moldovi na temelju presedana iz

srpnja 2015. kada je o takvoj obustavi odlučeno u jeku bankovne krize; smatra da bi se kao reakcija na poništavanje rezultata izbora za gradonačelnika Kišinjeva trebala obustaviti proračunska pomoć EU-a te da bi proračunska pomoć trebala biti isplaćena nakon što moldovske vlasti ispune popis uvjeta, na kojem bi se trebalo nalaziti priznavanje izbora u Kišinjevu, kao i konkretne, iscrpne, transparentne istrage usmjerene na rezultate i povrat imovine i kazneni progon počinitelja u slučaju bankovne prijevare;

9. poziva moldovske vlasti da provedu preporuke OESS-a/ODIHR-a i Venecijanske komisije o izbornoj reformi;
10. ponovno izražava zabrinutost zbog koncentracije gospodarske i političke moći u rukama male skupine ljudi, urušavanje vladavine prava, demokratskih standarda i poštovanja ljudskih prava, prekomjerne politizacije državnih institucija, sustavne korupcije, nedovoljne istraženosti bankovne prijevare iz 2014. i ograničenog pluralizma medija; izražava zabrinutost zbog nedovoljne neovisnosti sudstva te posebice zbog slučaja selektivne pravde koja se koristi kao alat za vršenje pritiska na političke protivnike; poziva moldovske vlasti da reformiraju sudstvo i imenuju nove suce kako bi se sudstvo spriječilo da se miješa u izborni i politički postupak ili na bilo koji način dovodi u pitanje demokratski izraženu volju naroda Moldove;
11. zabrinut je što su politički protivnici i njihovi odvjetnici izloženi političkom progonu moldovskih vlasti u obliku izmišljenih optužbi i kaznenih postupaka i upozorava da vlasti time zatiru vladavinu prava i prava političkih protivnika i njihovih odvjetnika;
12. žali zbog činjenice da vlasti od bankovne prijevare iz 2014. u kojoj je iz moldovskog financijskog sustava ukradena otprilike 1 milijarda USD nisu postigle skoro nikakav napredak u provođenju temeljite i nepristrane istrage u taj predmet; poziva na to da se poduzmu odlučni naponi u cilju povrata ukradenih sredstava te privođenja odgovornih pravdi, neovisno o njihovom političkom opredjeljenju; vjeruje da je to neizostavno za ponovnu izgradnju povjerenja građana Moldove u institucije i vraćanje vjerodostojnosti vlasti;
13. poziva tijela Moldove da poštuju međunarodna načela i najbolje prakse i zajamči poticajno okruženje za civilno društvo; izražava svoju zabrinutost zbog odredbi kojima bi se moglo ograničiti inozemno financiranje moldovskih nevladinih udruga, a koje se nalaze u trenutačnom nacrtu zakona o nevladinim udrugama o kojemu se sada raspravlja u parlamentu;
14. poziva Parlament Moldove da se posavjetuje s civilnim društvom i neovisnim medijima prije konačnog usvajanja novog zakona o audiovizualnim medijima i da odbaci svoju „reformu dvojne namjene”; izražava svoju zabrinutost oko toga hoće li neovisni, lokalni i opozicijski mediji u Moldovi, kojoj među ostalim nedostaje dovoljno resursa, moći poštovati zahtjeve novog zakona u pogledu obveznog lokalnog sadržaja;
15. poziva ESVD i Komisiju da pomno nadziru događaje u svim tim područjima i da o tome propisno obavještava Parlament;
16. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

Europskoj službi za vanjsko djelovanje, Vijeću, Komisiji i državama članicama te predsjedniku, premijeru i predsjedniku Parlamenta Republike Moldove, OESS-u / ODIHR-u i Venecijanskoj komisiji.